

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „ФИНАНСОВО ПРАВО - ОПШТ И ПОСЕБЕН ДЕЛ“ (СКРИПТА) ОД Д-Р КРИСТИНА МИШЕВА,
ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.1102-119/22 од 5.2019 година од редовната седница на Наставно-научниот совет на Правен факултет, одржана на 3.9.2019 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Марко Андонов, редовен професор, Факултет за правни науки, Американ колеџ – Скопје,
 - д-р Јован Зафироски, вонреден професор, Правен факултет „Јустинијан Први“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
- за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис за скрипта „**Финансово право - општ и посебен дел**“ од доц. д-р Кристина Мишева, наменет за студентите на прв циклус студии на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Правен факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот со наслов „Финансово право -општ и посебен дел“ од д-р Кристина Мишева претставува заокружена целина конципирана согласно со актуелната наставна програма по предметот Финансово право, наменет за студентите на прв циклус студии на Правниот факултет. Предметот Финансово право се изучува како задолжителен предмет на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, со неделен фонд на часови (3+2+2), на студиските програми: Правни студии - Штип на насоките: Финансово право, Административно право и Граѓанско право (V семестар), Правни студии - Струмица на насоките: Финансово право, Административно право и Граѓанско право (V семестар). Содржината на ракописот (скриптата) е компатабилна и сеофатна за студиските програми за кои е наменет и во целост ги задоволува потребите на студентите да ги добијат потребните основни знаења.

Податоци за обемот на ракописот: Проблематиката што е предмет на обработка во скриптата/авторизираните предавања е претставена во текст од вкупно 69 страници. Текстот е поткрепен со доволно информации и податоци кои треба да помогнат во доближување и поедноставно претставување на материјата до студентите. Трудот е пишуван во А4 формат со единечен проред, употребен е фонт Arial, големина на фонтот 12. Обемот на скриптата и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на ист или сличен наслов: Рецензентите имаат сознание дека не постојат скрипти/авторизирани предавања со наслов „Финансово право - општ и посебен дел“, но постојат универзитетски учебници со сличен назив кои ја покриваат наставната материја од областа на финансовото право.

Во целина, ракописот (скриптата) на д-р Кристина Мишева третира мошне атрактивна проблематика која во текот на нејзиниот развој го проширува својот предмет на истражување.

Краток опис на содржината: Во однос на начинот на организирање на материјалот во скриптата, може да се констатира дека авторката добро ја структурирала содржината и идејната поставеност на трудот. Тоа е направено во согласност со однапред дефинираниот предмет на истражување. Сите концептуални делови на трудот се правилно и логички подредени, додека одделните тематски содржини се детално структурирани и методично

презентирани. При изработката на скриптата е употребен логичен и стручен пристап. Техничката обработка е солидна и на високо ниво со соодветна компјутерска обработка.

Содржински ракописот со наслов „**Финансово право - општ и посебен дел**“ од д-р Кристина Мишева е систематизирана и презентирана во три дела со 10 (десет) глави, според следниов редослед:

Предговор;

Предмет на обработка и идејна поставеност на скриптата;

Глава 1 Поим, настанување и карактеристики на финансиите;

Глава 2 Финансиската дејност на државата;

Глава 3 Финансиско правна норма;

Глава 4 Финансиско-правен однос;

Глава 5 Финансово право;

Глава 6 Наука за финансиите;

Глава 7 Финансиска политика;

Глава 8 Јавни приходи;

Глава 9 Јавни расходи

Глава 10 Финансиски систем

Библиографија.

Преку содржината опфатена во трудот, читателот би требало да стекне поширока и подетална претстава за поимот, природата и карактерот на финансиите, видовите финансии, поимот и развојот на финансиската дејност на државата, правните основи за остварувањето на финансиската дејност на државата, за настанувањето, постоењето и престанувањето на финансиско-правните односи, развојот на науката за финансиите, финансовото право и финансиската политика. Посебниот дел на ракописот/скриптата претставува дополнување и проширување на општиот дел. Во него на сублимиран начин се обработува поимот на јавните приходи и на јавните расходи, на концептот на нивната взамена условеност и поврзаност, но без да се допира во буџетот и буџетската постапка, како и јавниот долг и заем. Акцентот е на јавните приходи, поим, теорија, класификација, начела, елементи, ефекти и составот на јавните приходи (даноци, поим, класификација, елементи) и поим, теорија, класификација, начела, елементи и видовите на јавните расходи. Авторот несомнено успева да направат соодветен приказ на специфичните поими, следејќи ја нивната еволуција и развој, успевајќи притоа да ја позиционираат нивната улога во системот. Посебен дел се посветува и на финансискиот систем и неговите карактеристики со акцент на македонскиот финансиски систем. Сметаме дека материјалот обработен во скриптата се одликува со голема теоретска и практична значајност, што ќе биде од исклучителна важност за студентите.

Во последната дел авторката ја заокружува целината на ракописот со тоа што укажува на неопходната поврзаност на финансиите со создавањето на институционална структура преку која ќе може да се реализираат и de facto да се почитуваат финансиските правила. Создавањето на финансискиот систем како дел од секој современ економски систем се одвивало постепено и зависело од многу околности, при што покрај карактерот на општествено-економско уредување, значајна улога имала техничко-технолошкиот развој.

Преку ваквиот начин на обработка на предметната проблематика, сметаме дека авторката ја постигнала главната цел за изработка на овој ракопис, а тоа е студентите да можат на симплифициран и приемчив начин да ја разберат суштината на предметот, што е од особена важност за нивното понатамошно специјализирање и дообработување.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на горенаведените констатации, сметаме дека ракописот (скриптата/ авторизираните предавања) со наслов „Финансово право - општ и посебен дел“ е солидно изработен труд кој изобилува со квалитетна научна содржина. Авторката пред себе има зададено јасна задача и цел на коишто успеала мошне успешно да одговори. Очекуваниот научен придонес на гореименуваната скрипта се огледа во добивањето на поголемо наставно-образовно, стручно и посовремено значење на оваа специфична проблематика. Несомнено, предметниот труд дава еден сеопфатен приказ на теоретските и научни аспекти на финансовото право како посебна научна дисциплина. Единствен е впечатокот дека академската и професионална подготвеност на авторката овозможуваат вакво високо ниво на овој ракопис/ труд. Евидентно е дека авторката е на „свој терен“ и нема никакви изненадувања во материјата којашто ја обработува.

Преку изучувањето на содржините на овој ракопис студентите ќе имаат можност да стекнат соодветни знаења кои понатаму ќе ги применуваат и во останатите предметни дисциплини.

Имајќи го предвид наведеното, со големо задоволство и чест на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип му предлагаме учебното помагало (скрипта) со наслов „**Финансово право – општ и посебен дел**“ од д-р Кристина Мишева да биде одобрено за издавање и со тоа да стане достапно во форма на дополнителна или алтернативна литература, како за студентите, така и за пошироката научна и стручна јавност.

Рецензенти:

Д-р Марко Андонов, редовен професор, с.р.

Д-р Јован Зафировски, вонреден професор, с.р.